

anne frank house

Doracak për koordinatorët lokal të
ekspozitës udhëtuese

Anne Frank – Histori për të tashmen

**МЛАДИНСКИ
ОБРАЗОВЕН
ФОРУМ**
**YOUTH
EDUCATIONAL
FORUM**

Përmbajtja

Hyrje	3
Roli yt si koordinator lokal	4
Rreth Shtëpisë Anne Frank.....	5
Rreth RZHEMEK (Hermes) - Rrjeti Zhvillimor për Evolucionin dhe Mirkuptimin e Edukimit Kroat... 5	
Rreth ekspozitës udhëtuese.....	7
Përzgjedhja e lokacionit për ekspozit, vendosja dhe heqja e paneleve.....	10
Udheheqja rreth ekspozitës – edukimi bashkëmoshatar.....	13
Kyçja e bashkësive.....	14
Marrëveshja dhe koordinimi i vizitave grupore.....	14
Hapja solemne e ekspozitës.....	15
Material për marrëdhënie me publikun dhe promovimi mediatik i ekspozitës.....	16
Mundësitë arsimore shtesë dhe materiale për ekspozitën.....	20
Marrëveshja me RZHEMEK, partnerin lokal të Shtëpisë Anne Frank.....	22
Transporti i materialit të ekspozitës.....	24
Shpenzimet rrugore të ekspozitës.....	24
Paisje.....	28
Shenja për montimin e konstruksionit ekspozues – vendosja e ekspozitës.....	28
Udhëzime për forcimin dhe mirëmbajtjen e ekspozitës.....	32

Hyrje

Ekspozita udhëtuese Anne Frank – Histori për të tashmen, deri tani është vizituar nga mbi 5 milion njerëz prej 40 shteteve.

Ekspozita është një ndër ekspozitat edukative më të njohura botërore në temën holokausti dhe të drejtat e njeriut. Është hartuar gjatë viteve të 90-ta te shek 20, ku shumë njerëz në pamundësi të vizitojnë Shtëpinë Anne Frank në Amsterdam dhe të shohin se ku Anne Frank dhe shtatë anëtarë janë fshehur përgjatë dy viteve nga nazistet, nga 1942 – 1944.

Ekspozita është më tepër se sa një afishe e vendosur në mur. Gjatë këtij viti Shtëpia Anne Frank, sëbashku me organizata të ndryshme partnere nga e gjithë bota, ka prodhuar shumëllojshmëri të materialit, se si tema e ekspozitës të jetë më mirë dhe më afër publikut. Qasja edukative e ekspozitës ka të bëjë me jetën dhe tregimet e Anne Frank, si pikënisje e diskutimit mbi temat e tolerancës dhe diskriminimit në kontekst shumë më të gjërë. Konceptet kryesore që drejtohen nga kjo ekspozitë janë mendimi kritik, edukimi bashkëmohatarë dhe kontekstualizimi i historisë.

Në këtë doracak do të njoftoheni me mënyra të ndryshme të koordinimit të fushave edukative lidhur me ekspozitën Anne Frank – histori për të tashmen. Kjo detyrë ndër të tjerat kërkon një talent për organizimin dhe përkushtimin ndaj detyrës dhe besnikërinë ndaj vlerave të të drejtave të njeriut dhe respektimit e diversiteteve. Shkurtimisht, ajo kërkon kohë dhe mund, a me siguri do të ballafaqoheni me lloje të ndryshme të pengesave të cilat ngajher do të paraqesin edhe frustrim. Por nga ana tjetër do të fitoni shkathtësi dhe eksperiencë. Mbi të gjitha – shoqërisë do ti ofroni mjete arsimorë edhe si të nevojshme për botën e sotme.

Shprehjet që shfrytëzohen në këtë doracak, a kanë kuptim gjinor, janë të paanshme dhe në mënyrë të njejtë ka të bëjë me gjinit mashkullore dhe femërore.

EIDHR subvencija

Izložba je proizvedena i dovedena u Hrvatsku zahvaljujući financiranju Europske Unije putem Instrument for Democracy and Human Rights (EIDHR). Tijekom projekta koji je trajao 18 mjeseci i završio u lipnju 2014. izložba je provedena i izrađena, te je posjetila Zagreb, Rijeku, Split, Osijek i Čakovec. Sveukupno 120 grupa učenika provedeno je kroz izložbu od strane njihovih srednjoškolskih vršnjaka, te je sveukupno više od 8000 ljudi vidjelo izložbu.

**HISTORIJA
ISTORIJA
POVIJEST**

Historija, Istorija, Povjest – mësim për të sotmen, është projekt i finansuar nga Unioni European në bazë të së cilës realizohen ekspozita udhëtuese në Bosnjë dhe Hercegovinë, Maqedoni dhe Sërbë. Projekti zgjat nga 2015 – 2017, duke përfshirë punëtoritë Memory Walk, seminare për arsimtarët për hosting ekspozitat në të gjithë rajonin.

Ana Frank
Ана Франк

Историја за денес
Histori për sot

anne frank house

Roli yt si koordinator lokal

Organizimi i ekspozitës është relativisht e thjeshtë, është e përbërë nga disa pika kryesore:

- 1) Të sigurohet hapësirë për trening dhe ekspozitë (përafërsisht 100 m²)
  - Ndryshime hapësinore nuk janë të nevojshme pasi që materiali i ekspozitës qëndron në panel
  - Ekspozita për nxënësit fillon nga dita e dyte e trajningut
  - Për ditën e parë të trajningut është e nevojshme një klasë me proektor
- 2) Të gjejnë nxënës të cilët do të udhëheqin me ekspozitën
  - Jo gjithmonë kemi nevojë për nxënës të shkëlqyeshëm, shpesh kemi hasur rezultate të mira edhe me nxënës të cilët nuk i japin vëmendje orëve mësimore.
- 3) Sigurimi i ushqimit përgjatë trajningut dy ditor.
  - Nëse nuk jeni në gjendje që të siguroni ushqim, duhet që ti lajmërojmë nxënësit që të marrin të holla për ushqim
- 4) Kontaktimi i medimeve lokale dhe organizimi i hapjes së ekspozitës
  - Ne do të dërgojmë draft deklaratë për medime dhe disa foto të përshtatshme
- 5) Të kontaktohen shkollat dhe profesorët, se si të sjellin nxënësit e tyre në ekspozitë.
  - Është vendim i juaj për orarin e sakt dhe për numrin e grupës.

Si koordinator, ju jeni personi kryesorë dhe përgjegjës për vendosjen e ekspozitës në institucionin e përzgjedhur dhe për koordinimin e vizitave të shkollave fillore dhe të mesme në vend. Mirëpo kjo nuk do të thotë se vetëm ju jeni të kyçur në organizim. Ekspozita do të konsiderohej si ngjarje edukative e suksesshme, nëse në organizim do të kyçen njerëz me profesione dhe interesa të ndryshme për të realizuar një qëllim të përbashkët.

Ju do të jeni personi i cili do të koordinon vullnetarët të cilët janë të angazhuar në projekt. Detyra juaj është që të mbikqyrni se çfarë ndodhë dhe të jeni në kontakt me MOF dhe institucionet tjera të pushtetit lokal që janë të kyçur në projekt. Gjithashtu, duhet që të dërgohet raport pas mbarimit të ekspozitës në qytetin tuaj.

Ju falemnderit që keni marrë mbi supë këtë rol. Puna e Shtëpisë Anne Frank, si dhe shoqata MOF, kryesisht mbështeten në punën dhe përkrahjen e njerëzve si ju. Pasi që janë organizata jo profitabile, ato varen nga angazhimi i nxënësve dhe profesorëve në projekt.

Rreth Shtëpisë Anne Frank

Shtëpisa Anne Frank – organizata Anne Frank House në Amsterdam – e themeluar nga babai i Anne's, Otto Frank në vitin 1957. Sot ajo është muze dhe organizatë ndërkombëtare joprofitabile arsimore. Muzeu gjendet në vendin ku Anne Frank sëbashku me shtatë persona tjerë është fshehur nga nazistës përgjatë viteve 1942-1944. Shtëpia Anne Frank zhvillon programe ndërkombëtare arsimore dhe materiale duke u përqëndruar në Ditarin Anne Frank. Organizata, gjithashtu zhvillon dhe prodhon materiale arsimore, tematika e së cilave ka të bëjë me të drejtat e njeriut, lufta kundër racizmit, kulturë dhe respektimi i diversiteteve.

Kontakti i Shtëpisë Anne Frank:

Anne Frank Stichting
PO Box 730
1000 AS Amsterdam
Tel: 011 31 (20) 5567100
Fax: 011 31 (20) 638 9856
www.annefrank.nl

Përfaqësues i Shtëpisë Anne Frank në hapësirën e ish- Jugosllavisë është

dr.sc. Maja Nenadovic: M.Nenadovic@annefrank.nl

Rreth RZHEMEK

Si shoqatë joqeveritare e cila mbledh njerëz nga drejtime të ndryshme, MOF ka për qëllim: të ndihmoj metodat joformale arsimore, të mësojmë rreth historisë, promovimin e të drejtave të njeriut dhe luftën kundër diskriminimit dhe paragjyqimeve në shoqëri. Misioni i MOF është arsimimi dhe edukimi i qytetarisë demokratike me zhvillimin dhe aplikimin e programeve arsimore inovative dhe joformale, me qëllim promovimin e metodave për komunikim jo të dhunshëm, zhvillimi i mendimit kritik, të dëgjuarit aktiv dhe ndjejshmëri.

Aktivitetet dhe projektet tona janë të bazuara:

- Në mësimin, përparimin dhe zhvillimin e shkathtësive komunikuese verbale dhe joverbale
- Në përdorimin e metodave të avancuara të komunikimit – të dëgjuarit aktiv, të menduarit konstruktiv dhe kritik, si një mjet për diskutim efektiv, demokratik dhe pjesëmarrje aktive

- Të nxit mendime mbi problemet e të tjerëve nga këndvështrimet e tyre dhe ndjeshmëri, si dhe shprehja kreative si një mjet për parandalimin e konfliktit dhe të gjendet zgjidhje me kompromis

Përfaqësues i MOF dhe koordinator kryesor i ekspozitës në Kroaci është Tvrtko Pater

Adresa elektronike: Sanja_stefanovik@mof.org.mk ose info@mof.org.mk, Kontakt telefoni: 078 421 568

Kryetare e shoqatës MOF: Sandra Anastasovska

Kontakt telefoni: 078 421 554

Faqja e internetit të MOF: www.mof.mk

Rreth ekspozitës udhëtuese

Objektivi kryesorë i ekspozitës udhëtuese ndërkombëtare Anne Frank – histori për të tashmen, është të nxit vizitorët të diskutojnë për koncepte të tilla si tolerance, respektimi i diversiteteve, të drejtat e njeriut dhe të demokracisë në kontekstin e sotëm. Ekspozita paraqet historinë e jetës së Ana-së, nga perspektiva e familjes Frank paralelisht duke sjell historinë e holokaustit. Elementet të cilat i përmban ekspozita nxit vizituesit të kanë mendim kritik rreth ngjajshmërive dhe dallimeve të ngjarjeve historike dhe të situatave të tashme.

Objektivat tjera të ekspozitës janë:

- Mësimin e historisë së holokaustit nga këndvështrimi i familjes Frank
- Theksimi i diversiteteve ndërnjerëzore (kulturore, etnike, racore, fetare, politike), në të gjithë shoqëritë dhe periudhave historike (në fakt, në shumë shoqëri ka prej atyre që konsiderojnë veten më të mirë dhe të tjerëve ua mohojnë të drejtën e barazisë.
- Shohim se si ideja për superioritetin e një grupi ndaj një grupi tjetër sjell deri tek diskriminimi, ndarja, persekutimi dhe vrasja
- Inkurajimi i vizituesve të reflektoj vlera sikur që janë toleranca, respekti i ndërsjellë, të drejtat e njeriut dhe demokracia (sensibilizimi i idesë se një shoqëri në të cilën respektimi i diversiteti nuk ndodh vetvetiu, ajo kërkon që të gjithë të jemi të ndjeshëm ndaj shkeljeve të të drejtave të njeriut.

Përmbajtje

Tregimi i jetës së Anne Frankut ekspozohet në pesë periudha kohore. Secila periudh tregon diçka relevante që është e rëndësishme për ditët e sotme.

Paneli hyrës

Përmban citate për Anne Frankun dhe ditarin e saj. Vijnë në përfundim se figura e Anne Frankut dhe ditarit të saj mund të shpjegohet në shumë mënyra.

1. Periudha 1929-1933

Katër vitet e para të jetës së Anne Frankut. Rebelimi i nazistëve.

Tema: nacionalizmi, viktima të rëna shtazarake.

2. Periudha 1933-1939

Familja Frank gjejnë strehim në Holandë. Persekutimi i hebrenjve në Gjermani.

Tema: Dëbimi i njerëzve që konsideroheshin të ndryshëm.

3. Periudha 1939-1942.

Familja Frank dhe disa hebrenj ishin të vendosur në një kënd. Filloi dëbimi aktiv i hebrenjëve në Europën lindore dhe perëndimore.

Tema: Formimi i qëndrimeve njerëzore dhe guximit moral

4. *Periudha 1942-1945*

Jeta e mbyllur e familjes Frank në një vend të fshehtë ku Anne Franku shkroi ditarin e saj. Arrestimi dhe deportimi.

Tema: Shoa

5. *Periudha 1945 – sot*

Shfaqja e ditarit të Anne Frankut dhe reagimet e saja në ditar.

Tema: Rëndësia e të drejtave të njeriut dhe veprimet individuale

E veçantë është pjesa shtesë e ekspozitës ku gjasht panele i referohen ngjarjeve lokale, që merren me historinë e viktimave të fëmijëve gjatë holokaustit, Kroacia dhe fëmijët viktim gjatë konfliktit të armatosur të viteve të 90-ta të shekullit të kaluar.

Struktura edukativo-arsimore

Tregime personale

Historia e Anne Frankut është korniza e ekspozitës, por flitet edhe për persona tjerë. Përvojat dhe tregimet e tyre janë burim i informacioneve shtesë. Identifikimi i eksperiencës dhe ndjenjave të saja me të tjerët, faktet dhe ngjarjet njerëzore për dimensionin njerëzorë, për tu bërë më e qartë.

Pyetje

Pyetjet me vend shpesh janë më të rëndësishme se përgjigja.

Informacione shtresore

Vizitorë që me nxitim i shikojnë fotografitë kryesore dhe teksti në të do t'ju mundëson që ta kuptojnë mesazhin kryesorë të ekspozitës, përderisa ata me padurim presin që të marrin informacione shtesë mbi ngjarjet.

Nxitja e kureshtjes

Ekspozita është bërë në atë mënyrë që të nxit kureshtje dhe mendim kritik. Faktet historike paraqesin një perspektiv interaktive për shkollat fillore dhe të mesme. Me miratimin e informacioneve bëhet një proces ku vizitorët marrin pjesë.

Ekspozita vjen për nxënësit që kanë përparsitë e tyre, veçanarisht për qytetin dhe institucionet nikoqire të ekspozitës. Përndryshë, shkolla do të ketë në dispozicion 45-90 minuta për të vizituar ekspozitën gjatë gjithë javës. Gjatë ekspozitës së mbajtur në shkollë, vetëm prezenca e saj do të jetë një arsye për diskutim. Vet ekspozita në

shkollë ofron mundësi për profesorët dhe nxënësit që me përmbajtjen e ekspozitës të mendojnë edhe aktivitete tjera.

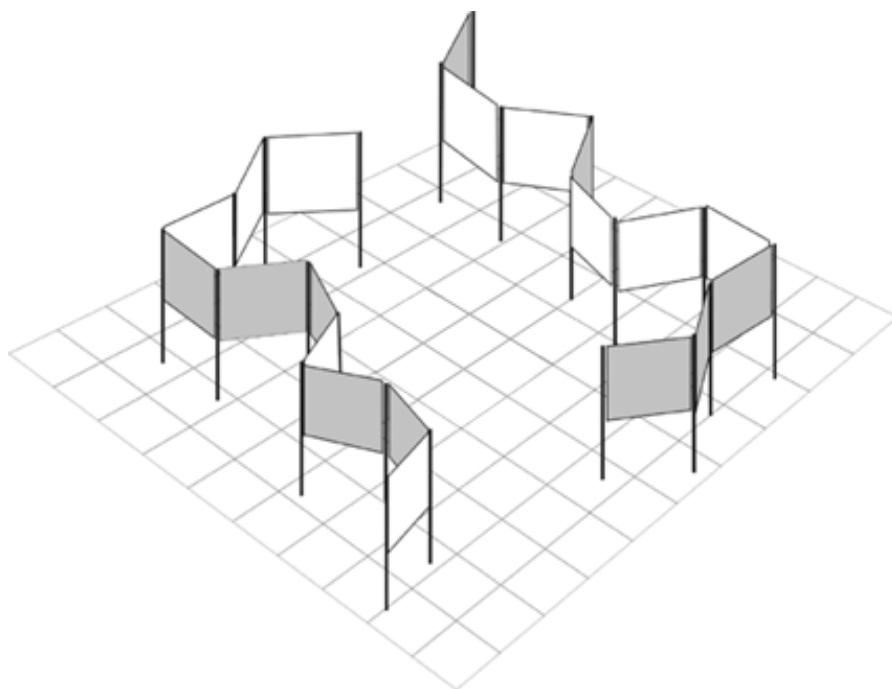
Vlera e ekspozitës është promovimi i edukimit mes bashkmoshatarëve. Nxënësit më të mëdhenj mund të jenë udhëheqës të të rinjve dhe ku mund ta moderojnë diskutimin. Nxënësit mund ti ftojnë prindërit dhe anëtarët tjerë të shoqërisë ta vizitojnë ekspozitën dhe të marrin pjesë në aktivitet.

Përzgjedhja e lokacionit për ekspozitë, vendosja dhe heqja e paneleve

Gjetja e një hapësire të përshtatshme për ekspozitën është shumë me rëndësi. Përderisa ajo është e vendosur në klasë jashtë regjionit qendror të shkollës, besohet se nuk do të vizitohet nga shumë njerëz. Për atë duhet që të gjejmë vend më të përshtatshëm, sipas mundësive ndonjë hapësirë ku nxënësit më shpesh kalojnë. Ajo nuk është e lehtë, por ekspozita mund ti përshtatet hapësirës. Bibliotekat, galerit, korridoret dhe menzat – janë vende të shkëlqyeshme për ekspozitë.

Vendosja dhe heqja e ekspozitës relativisht është e thjeshtë, por e dobishme do të ishte në qoftë se sëpaku 5 nxënës udhëheqës do të ju ndihmojnë. Vendosja e ekspozitës nga nxënësit, e përforcon ndjenjën dhe lidhjen e tyre me projektin. Vendosja e ekspozitës zgjat 90 minuta.

Ditëve tjera ekspozita do të vendoset nga nxënësit me ndihmën e trajnerit të RZHEMEK. Përgjatë trajningut do të mësojnë se si të çmontojnë ekspozitën dhe në mënyrë më të lehtë ti vendosin panelet në kutitë e tyre pas mbarimit të ekspozitës.

Shembuj nga vendosja e ekspozitës varësisht nga mjedisi se ku gjindet

Çakovec

Osijek

Krk

Koprivnicë

Daruvar

Zagreb

Udhëheqja në ekspozitë – edukimi bashkmoshatarë

Shtëpia Anne Frank ka eksperienc shumëvjeçare në metodat e edukimit bashkmoshatarë. Nxënësit kanë rolë shumë të rëndësishëm dhe aktiv në miratimin e ekspozitës në shkollën e tyre dhe organizimin e aktiviteteve përkatëse. Elementi kryesor është edukimi i nxënësve udhëheqës se si ata në mënyrë vetanake të udhëheqin me bashkmoshatarët e tyre në ekspozitë.

Edukimi bashkmoshatarë udhëheqës është kryer nga trajner të aftë. Punëtorja zgjat dy ditë, zakonisht organizohet të premtën dhe të shtunën. Nxënësit mësojnë tema

të ndryshme në lidhje me ekspozitën, prej holokaustit deri tek mënyra e sjelljes në situata të ndjejshe që mund të ndodhin gjatë ekspozitës. Nxënësit poashtu ushtrojnë si të shfaqen publikisht dhe si të sillen me vizitorët të cilët e pengojnë udhëheqjen. Udhëheqësit e rinj zakonisht janë nxënës të cilët tregojnë interes mbi historinë – por jo patjetër edhe nxënës të shkëlqyeshëm.

Aspekt i rëndësishëm i edukimit bashkmoshatar, është potencial që mund të ndikoj në arsimimin formal. Nga qasja interaktive, nxënësit në mënyrë aktive marrin pjesë në proceset arsimore, në vend që të jenë pranues pasiv të informatave. Edukimi joformal i bazuar në pedagogjinë kritike, përforcon edukatorin duke i dhënë aftësi për transferimin efektiv të njohurive.

Kyçja e bashkësive

Vizita e ekspozitës në shkollat fillore dhe të mesme, i mundëson nikoqirit që të kyç shkollat tjera dhe bashkësinë shoqërore.

Ditari i Anne Frankut tërheq të gjithë ata të cilët në ndonjë moment të jetës së tyre kanë hasur në paragjykitime dhe diskriminim. Edhe pse Anne Frank ishte hebreje, historia e saj nuk është vetëm një histori hebreje, nazistët kanë persekutuar dhe shumë minoritete tjera në Gjermani dhe Europë. Temat me të cilat ekspozita merret, me rëndësi janë të gjithë grupet kulturore, racore, fetare, etnike deri sa të ekzistojnë paragjykitimet dhe diskriminimi.

Lidhja me bashkësit më gjërë duhet të kemi parasysh planifikimin e ekspozitës. Ajo është përgjegjësi e juaj si koordinator. Koordinatorëve do t'u nevojitet shumë mund për të arritur kontakt me persona kyç në shoqëri. Pas kësaj do të jetë e qartë se sa bashkësia janë të interesuar për projektin dhe çfarë pengesa ju presin.

Duke marr parasysh se ekspozita vizitohet nëpër shkolla, e dëshiruar është që të kontaktohet përfaqësues autoritativ në fushën e arsimit. Psh: drejtorët e shkollave dhe anëtarët e bordeve të shkollave. Shumë organizata kontaktin kryesor e kanë me shkollat, ndërsa ju do të vendosni se sa organizata lokale mund të kontribuojnë në projekt. Shkollat poashtu kanë një vizion se çfarë dëshirojnë nga projekti. Prandaj, keni kujdes mos të premtoni diçka më tepër se ajo çfarë do të realizohet.

Pasi që e kemi të qartë se ka interes të mjaftueshëm, është mirë të kontaktohet me mediet lokale. RZHEMEK të gjithë koordinatorëve lokal të ekspozitës u jep paket informacione për marrëdhënie me publikun.

Marrëveshja dhe koordinimi i vizitave grupore

Ekspozita është e hapur për publikun, por fillimisht i dedikohet nxënësve të cilët vizitojnë ekspozitën në mënyrë grupore, e cila drejtohet nga nxënësit udhëheqës.

Shpesh në ekspozitë profesorët i dërgojnë nxënësit në mësim në teren ose në klasë.

Institucioni i cili është nikoqir i ekspozitës vendos se si të organizohen vizitat, a do të ketë pjesë të ditës, ku nxënësit janë udhëheqës në pritje të grupeve ose për çdo grup përcaktohen udhëheqës të caktuar.

Zakonisht praktika tregon se koordinatorët lokal, kontaktojnë me shkollat dhe institucionet tjera, të cilat mund të jenë të interesuara për ekspozitën.

Rekomandohet që vizitat e para të ekspozitës, nxënësit udhëheqës të punojnë në çifte, a më pas kur të përfitojnë më tepër besim atëher mund të udhëheqin vet.

Udhëheqja reth ekspozitës zgjat mesatarisht 30 minuta. Në disa institucione para ekspozitës, disa vizitorëve u është shfaqur film gjysëm orësh Jeta e Shkurtë e Anne Frankut, që të njoftohen me temën.

Hapja solemne e ekspozitës

Hapja e ekspozitës ka më shumë role

- Ti jepet karakter zyrtar ekspozitës
- Tu jepet mundësi medimeve që të fotografojnë
- Të falenderohen gjithë të kyçurit në organizim, e veçanarisht nxënësit udhëheqës

Elementet kyçe të ekspozitës solemne me referencë ndaj Anne Frank – histori për të tashmen, përfshinë:

- Leximi i fragmenteve nga ditari i Anne Frankut
- Dy deri në pesë fjalime të shkurta

Në hapjen solemne mund që në prapavijë të përfshihet muzik. E sugjerojmë këngën *Eine Kleine Nachtmusik*, ku Anne Frank në ditarin e saj e përmend si më të preferuar.

Disa hapje solemne përfshijnë lojëra, prerja solemne e shiritit ose shfaqja e filmit „Jeta e shkurtë e Anne Frankut“.

Materialet për marrëdhënie me publikun dhe promovimi mediatik i ekspozitës

Shembull për informimin e mediumeve për ekspozitën

Ekspozita Anne Frank – histori për të tashmen (emri i institucionit dhe qytetit)

Ekspozita udhëtuese Anne Frank – histori për të tashmen, në tridhjetë panele të ekspozuara, mban detaje të numëruara të vajzës hebreje dhe familjes së saj gjatë perfundimit të Luftës së dytë botërore, mirëpo e aktualizon pyetjen për shfaqjen e sërishme të ideologjive naziste në botën bashkëkohore.

Ekspozita është e hapur në kuadër të projektit Historia për vetëdijen, ndërsa organizator janë MOF dhe Shtëpia e Anne Frankut në Amsterdam.

Vajza e cila në gjithë botën është e njohur si simbol i viktimave në holokaust, ka lindur në Frankfurt – Main në vitin 1929. Pas katër viteve me familjen shpërngulen në Amsterdam pasi që në Gjermani vijnë në fuqi ligjet kundër Hebrenjve. Kur jeta në Amsterdam fillon ti rrezikohet Anne's dhe familjes së saj, ata gjejnë strehim në një vend të fshehtë, ku Anna plot dy vite shkruan ditarin. Në gusht të vitit 1944 është regjistruar shkrimi i fundit në ditar, sëshpejti u zbulua strehimorja ku janë fshehur gjithë familja. Pesëmbëdhjetë vjeçarja Anne vdes në kamp. I vetmi anëtar i familjes që mbijeton është Otto Frank, babai i saj i cili e publikon ditarin.

Vizitorë gjatë ekspozitës do të udhëhiqen nga nxënës të trajnuar dhe udhëheqës të cilët janë vullnetarë të ekspozitës.

Ekspozita Anne Frank – Histori për të tashmen është falas dhe e hapur për publikun prej (data) deri (data) në hapësirat (të vendohet lokacioni dhe adresa) ku do të mbahen dhe organizohen vizita grupore të shkollave fillore dhe të mesme.

Hapja e ekspozitës do të jetë me (data) në (koha) ora në (vëndo lokacion dhe adresë).

Ekspozitën mund ta shikoni (vëndo termin)

Për informata plotësuese dhe lajmërimin e vizitave të organizuara mund të kontaktoni në (vëndo të dhëna për kontakt të koordinatorit lokal të ekspozitës).

Shembull për afishet në ekspozitë

**EKONOMSKA I TURISTIČKA ŠKOLA
D A R U V A R**

poziva vas na otvaranje izložbe

**ANNE FRANK
- povijest za sadašnjost**

u utorak, 16. rujna 2014. u 12 sati

u prostorima srednjih škola, Gundulićeva 14, Daruvar

Izložba je otvorena
od 16. - 30. rujna 2014. od 8 do 14 sati.

Informacije: tel. 043/ 331-079
e-mail: etsda@etsda.hr

Ana Frank

Ана Франк

Историја за денес

Histori për sot

Овој проект е финансиран од средства од Европската унија.
Делата по предметна област не се сметаат за авторски и Европската унија не сноси одговорност за нивната содржина.
Ky projekt është financuar me mjete të Unionit Evropian. Veprat e paraqitura nuk mbajnë përgjegjësi për përmbajtjen e tyre.

Shembull për thirrjen e hapjes së ekspozitës

Anne Frank
- povijest za sadašnjost

Hrvatska edukacijska i razvojna mreža za evoluciju sporazumijevanja (HERMES)
u suradnji s Kućom Anne Frank

ima čast pozvati Vas na predstavljanje izložbe

Anne Frank - povijest za sadašnjost

Sveučilišna knjižnica u Splitu
utorak 18.02.2014 u 18 sati

anne frank house

Projekt
financiran
sredstvima
Europske unije

Kingdom of the Netherlands

Ана Франк Ana Frank

Историја за денес

Histori për sot

It is our pleasure to invite you to the opening of the exhibition "Anne Frank - history for today". The opening for the public is in the Holocaust Memorial Center of the Jews from Macedonia (the Holocaust Museum) on 04.02.2016, starting at 19:00.

Programme:

- 19:00 - 19:30 - Arrival of guests
- 19:30 - 20:00 - Formal addressing from the organizers and guest speakers
- 20:00 - Organized tours for viewing the exhibition
- 20:30 - Cocktail

The exhibition is part of the project „Historija, Istoriija, Povjest- lessons for today“ – organized by Youth Educational Forum, Anna Frank House from Amsterdam in collaboration with Holocaust Memorial Center of the Jews from Macedonia.

Supported by the European Union and Embassy of the Kingdom of the Netherlands in Macedonia

The exhibition is created in Macedonian and Albanian language; the opening will be in Macedonian language.

Овој проект е финансиран од средства од Европската унија.
Ky projekt është financuar me mjete të Unionit Evropian.

Ана Франк Ana Frank

Историја за денес

Histori për sot

Ни претставува особена чест да Ве поканиме на отварањето на изложбата „Anne Frank – history for today“. Отварањето за јавност е во Меморијалниот центар на холокаустот на Евреите од Македонија (Музејот на холокаустот) на 04.02.2016 година со почеток во 19:00 часот.

Програма:

- 19:00 – 19:30 - Пристигнување на гостите
- 19:30 – 20:00 – Официјално обраќање на организаторите и гости говорници
- 20:00 - Организирани тури за разгледување на изложбата
- 20:30 – Коктел

Изложбата е дел од проектот „Istoriija, historija, povjest – lessons for today“, организирана од Младински образовен форум и Куката на Ана Франк од Амстердам во соработка со Меморијалниот центар на холокаустот на Евреите од Македонија.

Поддржана од Европската Унија и Холандската амбасада во Македонија.

Изложбата е изготвена на албански и македонски јазик, додека отварањето ќе биде на македонски јазик.

Овој проект е финансиран од средства од Европската унија.
Ky projekt është financuar me mjete të Unionit Evropian.

Ана Франк Ana Frank

Историја за денес

Histori për sot

Na paraqet nder të veçantë T’ju ftojmë në hapjen e ekspozitës „Anne Frank – history for today“.

Hapja për publikun do të ndodhë në Qendrën Memoriale të Holokaustit të Hebrejve të Maqedonisë (Muzeu i Holokaustit) më datë 04.02.2016, me fillim në ora 19.00.

Programi:

- 19:00 – 19:30 – Mbërritja e të ftuarve
- 19:30 – 20:00 – Fjalim zyrtar i organizatorëve dhe diskutuesve të ftuar
- 20:00 – Grupe të organizuara për të vizituar ekspozitën
- 20:30 – Koktel

Ekspozita është pjesë e projektit “Istoriija, historija, povjest – leksione për të tashmen”, e organizuar nga Forumi Arsimor i të Rinjve, Shtëpia e Ana Frank nga Amsterdami në bashkëpunim me Qendrën Memoriale të Holokaustit të Hebrejve nga Maqedonia.

E mbështetur nga Bashkimi Evropian dhe Ambasada e Holandës në Maqedoni.

Ekspozita është përpiluar në gjuhën shqipe dhe maqedonase, ndërsa hapja do të mbahet në gjuhën maqedonase.

Овој проект е финансиран од средства од Европската унија.
Ky projekt është financuar me mjete të Unionit Evropian.

Mundësitë arsimore shtesë dhe materiale për ekspozitën

Ekspozita është mjet i rëndësishëm arsimor, por maksimalisht të shfrytëzohen mundësit arsimore që ajo i ofron, me rëndësi është që të shoqërohet me aktivitete mësimore dhe jasht mësimore. Nxënësit gjatë ekspozitës zakonisht duhet të qëndrojnë mes 30-45 minuta. Mirëpo profesorët mund të prolongojnë kohën të cilën nxënësit e kalojnë në ekspozitë dhe temat të cilat merren me ndihmën e projekteve shkollore, në kuadër të mësimin ose jasht saj.

Në ekspozitë mundeni, nëse posedoni paisje dhe hapësirë, vizitorëve tua lëshoni filmin “Jeta e shkurtë e Anne Frank”, e cila mund të shërbej si një hyrje e mirë për temat Holokausti, Jeta e familjes Frank dhe Lufta e dyte botërore.

Shkollat, kurse ndonjëher edhe profesor të caktuar dëshirojnë ti zhvillojnë aktivitetet e tyre personale. Ekspozita mund të lidhet me fushat dhe temat në vijim:

- Historia e Luftës së dytë botërore
- Holokausti
- Edukimi kundër rasizmit
- Literatura e shekullit 20
- Edukimi për diversitetet dhe multikulturalizmin
- Shkencat shoqërore
- Edukimi qytetar
- Kultura Hebreje
- Historia bashkëkohore e Europës

Mënyra më e mirë për organizimin e aktiviteteve shoqërore është nxitja e qasjes interdisciplinore me bashkëpunimin e ligjeruesve nga lëmi të ndryshme. Në atë mënyrë aktivitetet nuk duhet të jenë të kufizuara në 45 minuta orë mësimi.

Përvoja e Shtëpisë së Anne Frank tregon se shkollat me kënaqësi organizojnë aktivitete interdisciplinore. Si psh:

Dramë dhe shfaqje teatrale. Mënyrë e shpesht për pasurimin e ekspozitës. Zgjedhja më e mirë gjithsesi se është Ditari i Anne Frankut, shfaqje që realizon numër të madhë të zgjedhjeve në gjithë botën. Përveç asaj lidhje me këtë tematik merren dhe dramat “Ëndërat e Anne Frankut”, “Bernarda Kops” dhe “ Atëher erdhën pas mua”. E

para i është përkushtuar publikut rinor, kurse e dyta lojë multimediale për jetën Hello Silverberg dhe Eve Schloss të cilët e kanë njohur Anne Frankun. (Nëna e Evës është martuar për babain e Annës pas luftës).

Festivale të filmave. Shumë profesor në klasë lëshojnë filma artistik dhe dokumentar. Ndonjëherë profesorët sëbashku me nxënësit organizojnë mini film festivale në shkollë. Pas filmave vijon diskutimi.

Ligjerata dhe diskutime. E thjesht është të organizohen, ndërsa mundet shumë të kontribuoj për programën. Në përgjithësi e lavdëruar është që të ketë disa ligjerata me anë të së cilave do të pasurohet programa. Në shumë bashkësi hebreje ka njerëz të cilët e kanë përjetuar holokaustin të cilët mund të vijnë në shkolla dhe të bisedojnë me nxënësit. Organizatat të cilat merren me të drejtat e njeriut, kulturë, promovimin e diversiteteve, gjithashtu mund të propozojnë folës.

Muzikë. Shkollat jo rrallë organizojnë hapje solemne me program muzikore, shpeshherë muzikë klasike. Ndonjëherë lëshohet dhe muzik klezmerike.

Marrëveshja me RZHEMEK, partnerin lokal të Shtëpisë Anne Frank

Institucioni në të cilën do të organizohet ekspozita arrin kontratë me RZHEMEK, e cila duhet të jetë nënshkruar para marrjes së ekspozitës. Këtu është shembulli i kontratës.

Kontrata për bashkëpunim

Rrjeti Zhvillimor për Evolucionin dhe Mirkuptimin e Edukimit Kroat (RZHEMEK)

Baboniçeva rruga 52, 10000 Zagreb; OIB 31548573314, përfaqësuar nga presidenti zr. Tvrtko Pater

Institucioni xxx, adresa, qyteti, përfaqësuar nga drejtori znj/zr. Emri dhe Mbiemri

Rzhemek dhe institucioni xxx më posht në tekstin: palët kontraktuese;

Arritën në përfundim ditën e martë 1 Prill 2014 në Osijek – vijon

Kontratë për bashkëpunim

Mbi projektin e ekspozitës Anne Frank – Histori për të tashmën.

Neni 1

Palët kontraktuese në me vullnetin e tyre konfirmojnë që institucioni xxx është partner i RZHEMEK në projektin ekspozitës Anne Frank – Histori për të tashmën, në periudh bashkëpunimi prej 28 mars deri 14 maj të vitit 2014.

Neni 2

Institucioni xxx si partner është i detyruar që gjatë periudhës së bashkëpunimit ti përmbush detyrimet në vijim :

- Të siguroj dhe të përgatit hapësirën e ekspozitës
- Të siguron qasje të lirë për publikun (hyrje falas)
- Të sigurohet një depo në institucion për ruajtjen e materialit të ekspozitës, gjatë zgjatjes së saj.
- Të promovoj ekspozitën me mjetet e veta komunikuese (internet, medime lokale)
- Të lajmërohet tek RZHEMEK për çdo ndryshim eventual të ekspozitës.³

Neni 3

Palët kontraktuese janë dakord se kjo kontratë është një punë juridike falas

Neni 4

Palët kontraktuese janë dakord se të gjitha keqkuptimet dhe kontestet eventuale që mund të dalin nga kjo kontratë ose i referohen interpretimit të saj, do të zgjidhen me marrëveshje, në të kundërtën kompetent do të jetë Gjykatata themelore civile në Zagreb.

Neni 5

Kjo kontratë hyn në fuqi nga dita kur ajo nënshkruhet nga ana e dy palëve kontraktuese. Palët kontraktuese mund ta anulojnë këtë kontratë me informim me shkrim të mëhershëm dërguar palës tjetër kontraktuese postën rekomanduese, me afat njoftimi prej 30 dite nga momenti që dërgohet në postë.

Neni 6

Kontrata paraqet marrëveshje të plotë mes palëve kontraktuese në lidhje me lëndën e kontratës në pajtueshmëri me nenin 1. Aneksat e kësaj kontrate do të jenë valide dhe detyruese vetëm nëse janë të vendosura në formë me shkrim dhe të nënshkruara nga përfaqësuesit autoritativ të palëve kontraktuese.

Neni 7

Pavlefshmëritë e disa dispozitave në këtë marrëveshje nuk ndikojnë në vlefshmërinë e dispozitave tjera as në vlefshmërinë e kontratës në përgjithësi, dispozitat tjera të vlefshme vazhdojnë të jenë në fuqi përderisa dispozitat e pavlefshme nuk zavendësohen me të vlefshme me marrëveshje të palëve kontraktuese, poashtu në harmoni me qëllimet dhe synimet të cilët palët i kishin dhe dëshironin ti realizonin me rregullimin e dispozitave të pavlefshme.

Neni 8

Kjo kontratë është e përbërë në katër mostër të njëjtë nga të cilat dy për çdo palë kontraktuese.

Palët kontraktuese deklarojnë se e kanë lexuar këtë kontratë, e kuptojnë përmbajtjen e saj dhe në shenjë pranimi dhe shprehjen e lirë të vullnetit të tyre e nënshkruajnë.

RZHEMEK

Institucioni xxx

President

Drejtor

Tvrtko Pater

xxx

Transporti i materialit të ekspozitës

Duke pasur parasysh se RZHEMEK nuk ka fond të saj in për transport të materialit të ekspozitës, pritet nga organizatorët e ekspozitës ti dërgon në qytetin e radhës.

Fatmirësisht, materialet e ekspozitës mund të vendosen edhe ne automobil me madhësi standarde.

Shpenzimet për transport i mbulon institucioni nikoqir. Disa institucione kanë dhe vetura zyrtare, por në qoftë se nuk është rasti i tillë atëherë mund të kërkohet ndihmë nga pushteti lokal.

Shpenzimet rrugore të ekspozitës

Shkurtimisht, shpenzimet tuaja si koordinator janë:

- Transporti i materialit të ekspozitës deri tek qyteti nikoqir
- Ushqim dhe pije për nxënësit dhe trajnerët gjatë kohës së trajnimit dy ditorë.

Në ditën e dytë të trajningut, përderisa vendoset ekspozita, nxënësit njoftohen me metodat për montimin dhe çmontimin e panelit ekspozues. Pas mbarimit të ekspozitës, ata lehtë mund të pakëtohen në kuti dhe lehtë mund të dërgohen në vendin ku ekspozita do të jetë e organizuar pas vizitës në qytetin tuaj.

Lajmërim për vizitën e ekspozitës në qytetin tuaj

Pasi që ekspozita të mbaroj, ju lutemi që të na dërgoni:

- Vlerësimi i numrit të vizitorëve (numri i grupës x, numri mesatar i nxënësve për grupë + vlerësimi global i vizitorëve tjerë).
- Linqe nga interneti ose pjesë të gazetave mbi ekspozitën në qytetin tuaj.
- Fotografi nga hapja e ekspozitës

Për raportin gjithashtu duhet dërguar (kjo është detyrë kryesore e koordinatorit kryesor të ekspozitës).

- Sëpaku 3 fotografi nga trajningu

- Listë me emrat e nxënësve udhëheqës
- Disa të dhëna të skenuara nga libri i përshtypjeve

Shembull i raportit të ekspozitës në qytetin tuaj:

TRAJNING PËR NXËNËSIT UDHËHEQËS

Emri	Qyteti	Shkolla
Ana Aniç	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Hrvoje Horvat	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Ana Aniç	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Hrvoje Horvat	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Ana Aniç	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Hrvoje Horvat	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Ana Aniç	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Hrvoje Horvat	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Ana Aniç	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec
Hrvoje Horvat	Çakovec	Shkolla e mesme Çakovec

HAPJA E EKSPozITËS DHE NUMRI I PËRGJITHSHËM I VIZITORËVE

Qyteti	Lokacioni i ekspozitës	Data	Numri i grupeve udhëheqësë	Numri i nënësve në grupin udhëheqës	Numri i përgjithshëm i vizitorëve udhëheqës	Vlerësimi i numrit individual të vizitorëve	Numri i përgjithshëm
Çakovec	Qendra për kulturë - Çakovec	22.05.2014 - 30.06.2014	12	18	216	1200	1380

PJESË NGA LIBRI PËR MYSAFIRË

Zgjozëme smo çimgenicam da je ljudski nad sposobam avakro
mešto ućinuti, mo nekakvu otjeku pronašle smo u tome da
ipak postoje osobe poput Miep Gies koje su spremne
žrtvuati za detinobit drugih.

forçauac Lea, Horvat Viktorija, Magdalena Mesuric

3. 06. 2014.

Sjećanje na čitve hvalobanste, dušni sveo
premoriti na mlade generacije. Čini me li danas
dovoljno da spriječimo slo? ~~Blavo~~

23. 05. 2014

Izložba je više nego dojmljiva, već
puno pomisao što sam vidjela u filozofiji
prih logora, međimom kako li to ugleda.

Neka te nikada, i nikada ovako
nešto ne pogodi nikome.

Neka im bude dani lako
dili su preobiti za mece rođenu
1928 godine, čak i pomogali.

Hvala im svim, ~~Stjepan~~ Slavica

22. 5. 2014. Čakovec

Izložba je završljiva i jako dojmljiva.

Važno je da svi upamtimo što se dogodilo u prošlosti
i da nikad to ne zaboravimo.

Ne zaboravimo prošlost, pošujmo je i polastimo svoji
moralne vrijednosti u sadašnjosti i budućnosti.

Nemojmo izgubiti ljudskost u sebi.

Ana G.

Paisje

Revers ekspozitë

Lloji i mallit	Sasia	Përmbajtja
Kuti me shkopinj të njëanshëm	1	60 shkopinj të njëanshëm
Kuti me shkopinj të dyanshëm	1	60 shkopinj të dyanshëm
Kuti me mbajtës këmbë	1	60 këmbë, 60 mbajtëse për lartë
Afise kon	8	38 afise
Model i një vendi të fshehur	1	Kuti me pjesë për rregullimin e modelit
Libri i mysafirëve	1	Libri i mysafirëve për vizitorët

Shenja për montimin e konstruktionit ekspozues – vendosja e ekspozitës

Ekspozita vjen në:

- 2 kutia drejtkëndore (shkopinj)
- 1 kuti të madhe (korniza metalike dhe maja)
- 8 Kona (afise)

Shkopinj njëanshëm

Shkopinj të dyanshëm

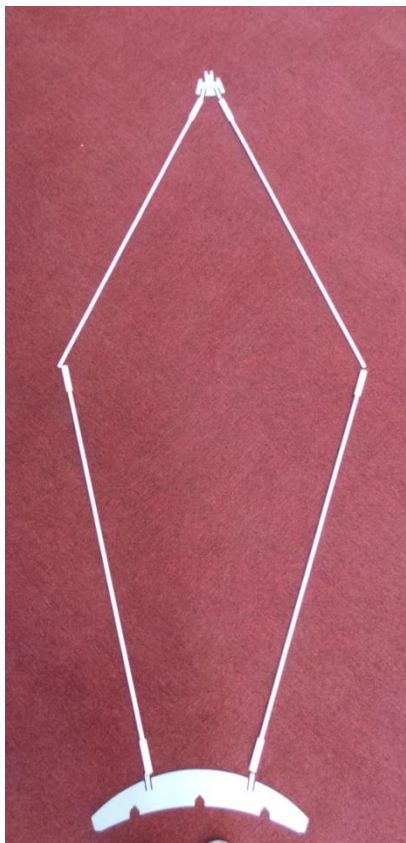

Mbajtësja metalike

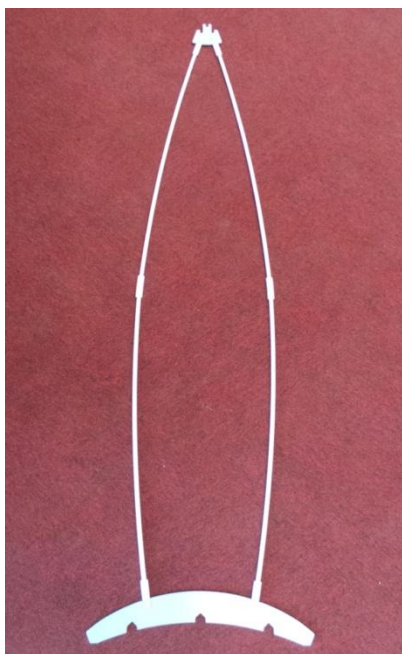

Maja metalike

Nga shkopinjtë, korniza dhe maja përbëhen nga mbajtësit e panelit (të ashtuquajtura peshk). Fillimisht duhet të vendosen mbajtëset (peshk) se si më pas në të të vendosin panelet. Montimin duhet ta bëjnë në dyshe(nga dy nxënës), pasi që në atë mënyrë procesi është më i lehtë dhe më pak janë mundësitë që të dëmtohet ekspozita.

Mbajtësi (peshk) përbëhet prej 1 kornize të metalt, dy shkopinj të dyanshëm, 2 shkopinj të njëanshëm dhe 1 maje të metalt. Në fotografi është e qartë se si duhet të lidhen pjesët.

Mbajtësi lidhës (peshk)

Paneli vendoset ndërmjet 2 mbajtësve (peshk). Njëri person e lidh panelin me kornizën e metalt ndërsa tjetri e tërhjek mbajtësen (peshk) për nga jashtë që montimi të jetë më i lehtë.

Përderisa nuk ka mbajtëse (peshk) për çdo panel në veçanti, atëherë panelet lidhen në një vijë të vazhdueshme, me princip mes – përpara – mes. Në kornizën e metaltë dhe në majën ekzistojnë tre vende e para-e mesmja-e fundit. Duke pasur parasysh se në një mbajtëse (peshk) do të lidhen dy fundet e panelit, ato mund të lidhen me vendin e mesëm që të shfrytëzohet sistemi mes-para-mes.

Ekspozita në hapësirë mund të vendoset në disa mënyra. Cila do qoftë mënyrë të zgjedhet me rëndësi është që të jenë në rend hronologjik dhe rreth paneleve të ketë vend të mjaftueshëm për vizitorët.

Udhëzime për forcimin dhe mirëmbajtjen e ekspozitës

Në çdo panel qëndrojnë 4 kënde të shtrënguara. Këndet duhet të jenë mirë të shtrënguara që mos të dëmtohet ekspozita.

Këndi i panelit shtrengohet

Shembull ku shtrafi i cili qëndron në panel është liruar dhe ka filluar të del nga paneli.

Mjeti i cili shërben për shtrëngimin e shtrafit. Gjendet në kutinë e madhe të zezë, në torbën e veglave.

HISTORIJA
ISTORIJA
POVIJEST

www.historijaistorijapovijest.org

anne frank house

HUMANITY IN
ACTION
Bosnia and Herzegovina

МАЛАДНИСКИ
ОБРАЗОВНИ
ФОРУМ
EDUCATIONAL
FORUM

Open Communication

YHRBIH

This project is funded by the EU. The content of its publications is the sole responsibility of its authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.